

KULTURDEPARTEMENTET

Forvaltningsreform for et tydelig skille mellom kirke og stat

Kirkeavdelingen

2014

GRUNNLAG

- Kirkeforliket er oppfylt – forfatningsreformen er gjennomført
- Kirkemøtets vedtak
- Solberg-regjeringens politiske plattform

Hva nå?

KIRKEMØTET APRIL 2013

- Et nasjonalt rettssubjekt for Den norske kirke
- Overdragelse av virksomhets- og arbeidsgiveransvaret for prestedtjenesten og sentrale og regionale kirkelige organer
- Organisering av prestedtjenesten ikke endelig fastsatt – målsetting om felles arbeidsgiveransvar
- Rammelov som neste skritt
- Minst mulig endringer – fra departement til KM/KR

SOLBERG-REGJERINGENS PLATTFORM

- *“forankring i den kristne og humanistiske kulturarv” – fastholder § 2 og § 16 i Grunnloven*
- *“et tydelig skille mellom kirke og stat”*
- *“føre en politikk som sørger for at kirken opprettholder statusen som en folkekirke for alle”*
- *“en helhetlig lov om tros- og livssynssamfunn”*
- *“indre selvbestemmelsesrett skal være reell i alle tros- og livssynssamfunn”*

MANDAT

Utredningsarbeid med sikte på å overføre arbeidsgiveransvaret for prestene og andre kirkelig tilsatte fra staten til rettslig selvstendiggjorte kirkelige organer

- *Forvaltningsreform for et tydelig skille mellom staten og Den norske kirke*

FORVALTNINGSREFORMEN

1. Grunnleggende forutsetninger for arbeidet
2. Framdriftsplan
3. Forvaltningsreformens innhold: Lovreform og finansieringsreform og virksomhetsoverdragelse
4. Trygghet under omstilling
5. Roller

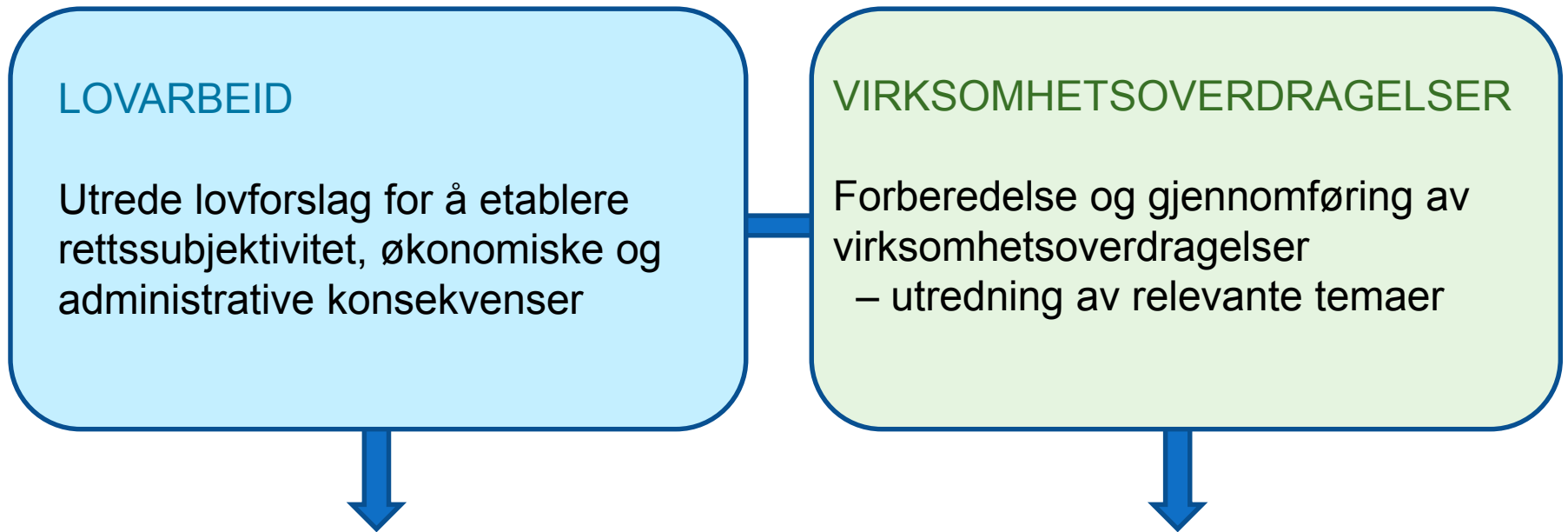
Grunnleggende forutsetninger for utredningsarbeidet

- De nye grunnlovbestemmelsene fra 2012 skal ligge fast
- Kommunenes økonomiske ansvar overfor kirken skal videreføres
- Soknenes rettslige selvstendighet skal videreføres

- Statens finansieringsoppgave skal fortsatt være formålsbestemt til prestedtjenesten og til driften av de regionale og sentrale kirkelige organenes virksomhet, men bevilgninger skal gis i form av rammetilskudd
- Endringene skal i denne omgangen skje ved en justering av gjeldende kirkelov, der dagens hovedstruktur og den offentligrettslige karakteren beholdes

Forvaltningsreform – gjennomføring

TO HOVEDLØP SOM HENGER SAMMEN

Samarbeid med kirkelige instanser og organisasjoner

Noen risikofaktorer

- Spenning – trinnvis utvikling og helhet
- Ansvarsdeling og koordinering
- Finansieringsordninger
- Rekruttering (prester over 62 år velger å gå av)
- Kirkelige maktkamper, partipolitisk uenighet
- Prosesdiskusjoner, medbestemmelse
- Sammenhenger til tros-og livssynsfeltet
- **TILTAK:** gode planer, god koordinering, politisk forankring

UTREDNING – LOVARBEID

- Etablere rettslig handleevne for virksomhetsoverdragelser
- Lovregulering av spørsmål som direkte angår virksomhetsoverdragelse?
- Behov for andre endringer når kirken er rettslig skilt fra staten?

UTREDNING – VIRKSOMHETSOVERDRAGELSER

- Plan for forberedelse og gjennomføring av virksomhetsoverdragelser
- Samarbeid med tjenestemannsorganisasjoner – medbestemmelse etter avtaler og lov
 - Utgangspunkt i etablerte samarbeidsformer
 - Særlige hensyn, arbeidsmiljøloven kap. 16 m.m.
- Rolle- og ansvarsavklaringer
 - Partsevne
 - Kirkerådets rolle, arbeidsgiverorganisasjon

Vår framdriftsplan

- Samordning og samarbeid mellom departement og KM/KR
- Koordinering mellom de to løpene
 1. Utredningsfase (H2013–V2015)
 2. Avgjørelsesfase (2015–V2016)
 3. Etableringsfase (H2016–V2017)
 4. Oppfølgingsfase (V2017–V2020)

Utredningsfase H2013-V2015

- **A Rettssubjekt**
- Lovprpr.
- Utredning i dept. > høringsdok
- Lovforslag, øk. og adm. konsek.
- Kontaktgruppe
- Alm. høring H14
- KM V15

- **B Overføring av arb.giv.ansvar**
- Forberedelse av virksomhetsoverdragelser?
- Utredning i dept.
- Samarbeid og samhandling med andre
- Lovbestemmelser?

- **C Evaluering av den lokale kirkes ordning**
- Frist 01.04.14

Avgjørelsesfase 2015- V2016

- Kirkelovprp. i 15
 - KM 15
- St.behandl. V16
- Arbeid med statsbudsjett for 17

- **KRs forventninger:**
 - *Kirkemøtet 16:*
 - *Grunnleggende veivalg*
 - *Nye bestillinger om lovendringer til dept.*
 - *Høst 16 – dept. starter nytt lovarbeid – høring*

Etableringsfase H2016-V2017

- Lovendringer i kraft 1.1.17
- Virksomhetsoverdragelser
 - Fra samme dato?
 - To trinn?
- Budsjettet for 17 – tilskudd

- **KRs forventninger:**
 - *Kirkemøtet 17: Høringsuttalelse om rammelov (1)*

Oppfølgingsfase V2017-V2020

- Evaluering
- Prp. II om endringer i kirkeloven (rammelov)
- I kraft 1.1.20?

- **KRs forventninger:**
 - *Kirkemøtet 18: Høringsuttalelse om rammelov (2)*
 - *Rammelovvedtak V18*
 - *H19 - Budsjettbehandling av rammelov-konkv.*
 - *Rammelov og kirkeordning i kraft 1.1.20*

Innhold: Selvstendig rettssubjekt

- Hva er det?
 - En viss grad av selvstendig rettslig handleevne (rettssubjektivitet)
- Hvor mye?
 - I det minste nok til å være arbeidsgiver – men økt kirkelig selvstendighet et mål i seg selv
- Hva er følgen for finansieringen?
 - Fra driftsbevilgninger til tilskudd.
Kirkemøtets og Kirkerådets nye rolle

Andre rettslige spørsmål

- Offentligrettslig utgangspunkt
 - Hvilke lover skal gjelde (forvaltningslov, offentleglov, arkivlov, likestillingslov, mållov osv.)?
- Den norske kirke som arbeidsgiver
 - Hvor mye skal lovreguleres?
- Nye lovbestemmelser om prestedtjenesten?
- Overføring av myndighet fra Kongen og departementet til Kirkemøtet og Kirkerådet?
- Oppheve særskilte statlige saksbehandlingsregler i kirkesaker?
- Særlige rettigheter etter tjenestemannsloven, embetsmenn
- Egen lov om endringen (overgangsbestemmelser)?
-

Andre utredningstemaer

- Personal- og lønssystemer, betalings- og regnskapssystemer (Kirkepartner)
- Åpningsbalanse, egenkapital, arbeidsgiveravgift, moms mv.
- Budsjettering, regnskapsavleggelse, revisjon
- Pensjon
- Underliggende etater
- Særlig om målstyring

Trygghet under omstilling

- Respekt for politiske prosesser
- Ansvarlige arbeidsgivere: avgiver og mottaker
- Forutsigbarhet, gode planer og prosesser
- Medbestemmelse:
informasjon – drøfting – forhandling
- Tillitsvalgte og verneombud
- "Personalpolitikk ved omstillingsprosesser"
FAD 2013

Roller

- Beslutningstakere: politikere i regjering og på Stortinget og kirkepolitikere i bispedømmerådene og Kirkerådet
- Utredere: departementet og ansatte i Kirkerådet
- Ansatte: de som berøres av reformen – prester og ansatte ved bispedømmekontor og i Kirkerådet
- Tillitsvalgte/verneombud
- Ledere: biskoper, stiftsdirektører, proster Kirkerådets direktør

Kommunikasjonsplan

- God informasjon til alle involverte underveis i prosessen
- Kontaktmøter
- Besøk i bispedømmene
- Samhandling og koordinering med Kirkerådet og deres arbeid
- Nettside – "stat og kirke" m/ kobling til Kirkerådets nettside

Avslutning

- Mange store spørsmål som må avklares i tur og orden
- Samarbeid og koordinering helt avgjørende
 - Avgiver og mottaker
 - Politiske prosesser på begge sider
- Gode planer – forutsetning for ryddig prosess
- Rolleforståelse og respekt for ulike roller

KULTURDEPARTEMENTET

Forvaltningsreform for et tydelig skille mellom kirke og stat

Kirkeavdelingen

2014

